

เหรียญรุ่นแรกและพระเครื่องรุ่นสุดท้าย

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ‘เจริญ สุวฑฺฒโน’

เหรียญพระรูปเหมือน สมเด็จพระสังฆราช รุ่นแรก

พระองค์เอง และได้พระราชทานพระปรมาภิไธย
ภปร มาประดิษฐานที่ด้านหลังอีกด้วย นับเป็น
สิริมงคลคู่อันประเสริฐสุด หากจะหาเหรียญ

ความเหมือนกันในทุกประการ
อย่างไรก็ตามเหรียญสมเด็จพระสังฆราช
รุ่น ๒ รพ.จุฬาฯ จะเข้าพิธีมากกว่าและใหญ่กว่า

พิธีพุทธาภิเษก พระหลวงพ่อดวง มงคลมหาบารมี ๘๕

“เหรียญพระรูปเหมือน
รุ่นแรก สมเด็จพระสังฆราช”
เป็นเหรียญที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นเครื่องบูชาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อครั้งยังทรงดำรงพระสมณศักดิ์ที่ “สมเด็จพระญาณสังวร” ในวาระที่ทรงเจริญพระชันษา

เหรียญพระรูปเหมือน สมเด็จพระสังฆราช รุ่น ๒

ครบ ๖ รอบ ๗๒ ปี ในฐานะที่ทรงเคยเป็นพระอภิบาล (พระพี่เลี้ยง) ในคราวเสด็จฯ ออกทรงพระผนวชประทับบำเพ็ญพระสมณธรรม ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ (ระหว่างวันที่ ๒๒ ตุลาคม-๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๙) เป็นเวลา ๑๕ วัน

ในการจัดสร้างเหรียญพระรูปเหมือนรุ่นแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยกองกษาปณ์ (ปัจจุบันเป็นสำนักกษาปณ์) กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างเป็น ๒ เนื้อ และ ๒ ขนาด คือ เนื้อทองคำ ขนาดเล็ก จำนวน ๑๐๐ เหรียญ (ขนาดเล็กมีเนื้อทองคำเท่านั้นไม่มีเนื้อทองคำขนาดใหญ่โดยเด็ดขาด ถ้ามีเป็นของปลอมครับ) และขนาดใหญ่จำนวน ๓๐,๐๐๐ เหรียญ และมีเนื้อทองแดงเพียงเนื้อเดียวเท่านั้น เนื้ออื่นๆ ไม่มีโดยเด็ดขาด ถ้ามีเหรียญขนาดใหญ่เป็นเนื้ออื่นๆ นอกเหนือจากเนื้อทองแดง และปัจจุบันเป็นเหรียญที่ได้รับความนิยมอย่างสูงเพราะเป็นเหรียญรุ่นแรกของสังฆราชองค์ปัจจุบัน ถูกบรรจุอยู่ในรายการประกวดพระเครื่องทุกงาน

ส่วนเหรียญรุ่น ๒ สร้างเมื่อปี ๒๕๒๙ วงการเล่นหาเป็นเหรียญรุ่นสองพระรูปเหมือน

“เหรียญพระรูปเหมือนรุ่นแรก สมเด็จพระสังฆราช เป็นเหรียญที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างขึ้นมาเพื่อถวายเป็นเครื่องบูชาสมเด็จพระสังฆราช เมื่อครั้งยังทรงดำรงพระสมณศักดิ์ที่ “สมเด็จพระญาณสังวร” ในวาระที่ทรงเจริญพระชันษา ๖ รอบ ๗๒ ปี ในฐานะที่ทรงเคยเป็นพระอภิบาล (พระพี่เลี้ยง) ในคราวเสด็จฯ ออกทรงพระผนวช”

ของสมเด็จพระสังฆราชท่านได้รับพระบรมราชานุญาตให้จำลองแบบมาจากเหรียญรุ่นแรก พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชศรัทธาออกแบบ จัดสร้างถวายด้วย

พระองค์เอง และได้พระราชทานพระปรมาภิไธย
กปร มาประดิษฐานที่ด้านหลังอีกด้วย นับเป็น
สิริมงคลคู่อันประเสริฐสุด ยากจะหาเหรียญ
รูปเหมือนพระคณาจารย์ใดเสมอเหมือนได้

ส่วนความแตกต่างของเหรียญรุ่นแรก
และรุ่น ๒ นั้น จะแตกต่างกันก็เพียงแค่เปลี่ยน
ประโยคหลังเหรียญ “๓ ตุลาคม ๒๕๒๘” ใน
รุ่นแรกมาเป็น “โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
สภากาชาดไทย” เท่านั้น แต่ส่วนอื่น ล้วนมี

ความเหมือนกันในทุกประการ

อย่างไรก็ตามเหรียญสมเด็จพระสังฆราช
รุ่น ๒ รพ.จุฬาฯ จะเข้าพิธีมากกว่าและใหญ่กว่า
โดยได้เข้าร่วมพิธีกริ่งปวเรศ ๒ ปี ๒๕๓๐ อัน
โด่งดังทั้งที่วัดบวรนิเวศวิหาร ถึง ๒ วาระ และ
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) อีก
ด้วย แต่ในสายตาของคนทั่วไปอาจจะเห็นว่า มี
ศักดิ์ศรีและความนิยมอาจจะไม่เท่ากับเหรียญ
รุ่นแรก ด้วยความยึดมั่นที่ว่า เป็น “รุ่น ๒”

พระกริ่งปวเรศ รุ่น ๒ พ.ศ.๒๕๓๐

พระกริ่งปวเรศ รุ่น ๒ นี้จัดว่า

เป็นสุดยอดพระกริ่งของวงการพระเครื่องก็
ว่าได้ สร้างที่วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อปี ๒๕๓๐
เนื่องจากทางวัดได้รับพระมหากรุณาธิคุณ
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระ
ราชานุญาตให้จัดสร้างขึ้น เนื่องในโอกาส
มหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๖๐
พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ทั้งนี้พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไป
ทรงประกอบพิธีเททองหล่อปฐมมหามงคล
ฤกษ์ ณ บริเวณพระอุโบสถ วัดบวรนิเวศ
วิหาร เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๘

การสร้างพระกริ่งปวเรศ ปี ๓๐ และ
พระชัยวัฒน์ที่สร้างขึ้นด้วยวิธีหล่อแบบ
โบราณนี้ จะได้อंकพระที่ไม่สวยคมชัดไปทั่ว
ทั้งหมด ผิวพระที่ได้จากการหล่อจะมีรูพรุน
มากบ้าง น้อยบ้าง จึงต้องทำการตกแต่งด้วย
ตะไบ ซึ่งทางวัดได้จัดสถานที่และคณะช่างที่
จะทำการตกแต่งพระ รวมทั้งการบรรจุเส้น
พระเจ้าของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ผงจิตรลดาที่ได้รับพระราชทาน และบรรจุ
เม็ดกริ่ง ภายในวัดทั้งหมดทุกขั้นตอน โดย
ห้ามนำพระกริ่งออกจากสถานที่โดยเด็ดขาด
และมีการตรวจตราอย่างเข้มงวดอีกด้วย

ส่วนพิธีพุทธาภิเษกพระกริ่งปวเรศ
และพระชัยวัฒน์ ปี ๓๐ ครั้งที่ ๑ วันเสาร์
ที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๘ ณ พระอุโบสถวัด
บวรนิเวศวิหาร โดยมีสมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไป

พระกริ่ง-พระชัยวัฒน์ ปวเรศ รุ่น ๒

ทรงเป็นประธานในพิธี และสมเด็จพระญาณ
สังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆ
ปริณายก ทรงเป็นประธานพิธีอธิษฐานจิต มี
พระคณาจารย์ที่มีชื่อเสียงหลายรูปร่วมนั่ง
ปรกอธิษฐานจิต

พิธีพุทธาภิเษก ครั้งที่ ๒ พิธีวัน
วิสาขบูชา วันพุธที่ ๒๑ และวันพฤหัสบดีที่
๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ณ พระอุโบสถ
วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระญาณสังวร
เป็นประธานในพิธี

พิธีพุทธาภิเษก ครั้งที่ ๓ พิธีพุทธา
ภิเษกอย่างเป็นทางการ ณ พระอุโบสถ
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วันอาทิตย์
ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ไปทรงเป็นประธาน
ในพิธี สมเด็จพระสังฆราช (วาสน์) วัดราช
บพิตร ทรงจุดเทียนชัย สมเด็จพระญาณ
สังวร เป็นประธานพิธีอธิษฐานจิต ร่วมกับ
พระภิกษุสงฆ์อีก ๓๖ รูป จากภาคต่างๆ
ทั่วประเทศ ร่วมนั่งปรกอธิษฐานจิต

พิธีพุทธาภิเษก พระหลวงพ่อดาว มงคลมหารามิ ๘๕

พระเครื่องรุ่นสุดท้าย

พระหลวงพ่อดาว

มงคลมหารามิ ๘๕ จัด
สร้างขึ้น เนื่องในโอกาสปี
มหามงคล สมเด็จพระ
ญาณสังวร สมเด็จพระ
สังฆราช สกลมหาสังฆ
ปริณายก เจริญพระชันษา
ครบ ๑๐๐ ปี ๓ ตุลาคม
๒๕๕๖ โดยได้เชิญตรา
ประจำวัดสิรินธรเทพ
รัตนาราม ในพระราชูป
ถัมภ์ ซึ่งประกอบด้วยตรา

พระหลวงพ่อดาว รุ่นมงคลมหารามิ ๘๕

สัญลักษณ์อันเป็นมงคลยิ่ง ๒ ประการคือ
ธรรมจักร อันเป็นสัญลักษณ์แห่งการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา และ พระนามาภิไธย “สธ”
มาประดิษฐานยังองค์หลวงพ่อดาว

วัตถุประสงค์การจัดสร้างพระหลวงพ่อดาว
รุ่นมงคลมหารามิ ๘๕ เพื่อสมทบ
ทุนจัดสร้างอาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระ
สังฆราช เพื่อการศึกษาในมูลนิธิสิรินธรราช
วิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ของ “วัดสิริน
ธรเทพรัตนาราม” ทั้งนี้สมเด็จพระสังฆราช
ได้ประทานมวลดสารอันเป็นมวลดสารที่มี
ความศักดิ์สิทธิ์เป็นอย่างยิ่ง นำมาเป็นชนวน
มวลดสารจัดสร้าง นอกจากนี้ยังมีมวลดสารที่
เป็นมงคลอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งรวบรวมจาก
๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งได้รับเมตตา
อนุเคราะห์จากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิและ
พระเกจิต่างๆ ช่วยลงอักขระยันต์อันเป็น
ยันต์ที่ศักดิ์สิทธิ์

พระหลวงพ่อดาว รุ่นมงคลมหารามิ
๘๕ ได้ประกอบพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณ
หลวงพ่อดาว ณ สฎุปะเจดีย์หลวงพ่อดาว วัด
ช้างให้ จ.ปัตตานี ในวันพุธที่ ๓๑ กรกฎาคม
๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๑๕ น. โดยพระธรรม
วราจารย์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

รักษาการเจ้าอาวาสวัดสิรินธรเทพรัตนาราม
ในพระราชูปถัมภ์ ผู้อำนวยการมูลนิธิสิรินธร
ราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ เป็นประธาน
ในพิธี

พิธีเททองนำฤกษ์วัดมงคลหลวงพ่อดาว
รุ่นมงคลมหารามิ ๘๕ ประกอบพิธี
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพฯ เมื่อวันเสาร์
ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๖.๓๙ น. มี
สมเด็จพระมหาพนมวังก์เจ้าอาวาสวัดราชพิธ
สถิตมหาสีมาราม กรรมการมหาเถรสมาคม
เป็นประธานในพิธี

การจัดสร้างวัดมงคลหลวงพ่อดาว
รุ่นมงคลมหารามิ ๘๕ ในครั้งนี้ วัดมงคล
ทุกแบบพิมพ์จัดสร้างจำนวนจำกัด เนื้อ
ทองคำ ๘๕ องค์ เนื้อเงิน ๑,๘๘๕ องค์ เนื้อ
นวโลหะ ๓,๘๘๕ องค์ เนื้อทองทิพย์ ๕,๘๘๕
องค์ เนื้อวาน ๙,๘๘๕ องค์ ส่วนพิมพ์เสมา
หน้ากากทองคำ ๘๘๕ องค์

ส่วนพิธีพุทธาภิเษกจัดขึ้น ณ พระ
อุโบสถ วัดบวรฯ เวลา ๑๔.๑๕ น. วัน
พฤหัสบดีที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ก่อนที่
พระองค์จะสิ้นพระชนม์เมื่อเวลา ๑๙.๓๐ น.
ของวันเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นรุ่นสุดท้ายที่
ปลุกเสกขณะที่พระองค์ยังมีพระชนม์ชีพอยู่